

Kuga

Što je kuga?

Kuga je bolest uzrokovana jednom vrstom bakterije. U prirodi, ova bolest se širi sa glodavaca na ljude preko uboda buha. U četrnaestom stoljeću, ova bolest se raširila diljem svijeta u tri velika vala, i usmrtila jednu trećinu do jedne polovine stanovništva na mjestima gdje se pojavila epidemija.

Buha zaražena kugom

Zahvaljujući poboljšanim sanitarnim i životnim uvjetima, epidemije kuge su danas rijetke. Međutim, i do 2,000 slučajeva se prijavi svake godine diljem svijeta, uključujući oko 15 slučajeva u jugozapadnom dijelu S.A.D.

Postoje tri vrste kuge:

- **Bubonička kuga** je najčešći oblik ove bolesti u prirodi, na koju otpada 75-97 posto slučajeva. Simptomi, koji se pojavljuju brzo, uključuju temperaturu, groznicu, slabost, te bolne, oteknute limfne čvoriće, ili "kvržice."
- **Septisemička kuga** – krvna infekcija uzrokovana bakterijom kuge – je manje učestala. Na nju otpada manje od 20 posto "prirodnih" slučajeva kuge.
- **Plućna kuga** je najteži oblik ove bolesti – ali i najrjeđi u prirodi. Na nju otpada manje od 14 posto slučajeva. Međutim, vjeruje se da bi se upravo ovaj oblik kuge mogao koristiti u terorističkim napadima. Počinje kada bakterija uđe u pluća, što ubrzo izaziva teški oblik upale pluća.

Simptomi plućne kuge uključuju visoku temperaturu, bolove u prsima, kašalj, nedostatak daha i iskašljavanje krvave tekućine ili ispljuvka. Ako se ne započne liječenje antibioticima u roku od 24 sata, pacijent može brzo završiti u šoku i umrijeti. Za pacijente kod kojih se liječenje ne započne odmah, smrtnost je blizu 100 posto.

Simptomi plućne kuge obično se pojavljuju u roku od dan dva nakon izloženosti bakteriji.

Kako se dobije kuga?

Ljudi dobiju **buboničku** kugu od zaraženih životinja. Bakterije se šire preko ugriza zaraženih buha, ugriza ili ogrebotina od zaraženih životinja, ili direktnim kontaktom od lešina zaraženih životinja.

Ljudi dobiju **plućnu** kugu udisanjem kapljica koje sadrže bakterije kuge. Kapljice se raspršuju u zrak kada zaraženi ljudi – ili životinje – zakašlju. Međutim, ako bi se kuga koristila kao oružje, bakterije bi se mogle raspršiti u zrak namjerno.

Može li se zaraziti od drugih ljudi?

Da – udisanjem kapljica raspršenih u zrak kada zaražena osoba kašlje.

Zašto se smatra mogućim terorističkim oružjem?

Mogućnost upotrebe kuge kao oružje se razmatrala barem 60 godina. Japanci su navodno pokušali koristiti bombice da bi raspršili zaražene buhe tokom Drugog svjetskog rata. I S.A.D. i bivši Sovjetski savez su tokom 50-tih i 60-tih godina razvijali načine za raspršivanje bakterija kuge u zrak.

Communications Office
625 North Robert Street
PO Box 64975
St. Paul, MN 55164-0975
(651) 201-4989
www.health.state.mn.us

Kuga – Stranica 2

Kuga se smatra mogućim biološkim oružjem jer:

- Bakterije se mogu raspršiti u zrak, s mogućnošću širenja zaraze na veliki broj ljudi.
- Bakterija raspršena u zrak bi uzrokovala opasni *plućni* oblik kuge.
- Plućna kuga se može prenijeti s jedne osobe na drugu, dalje šireći bolest.
- Plućna kuga je ozbiljna bolest s visokim postotkom smrtnosti.
- Epidemija plućne kuge mogla bi izazvati ekstremni strah i paniku.

Prvi znak napada plućnom kugom bio bi val ljudi koji traže zdravstvenu pomoć zbog teških problema s disanjem, otprilike dan dva nakon napada. Do tada, bakterija više ne bi bila prisutna u zraku. Bez brze, energične terapije, mnogi ljudi izloženi bakterijama bi umrli.

Može li se kuga spriječiti?

Trenutno nema vaccine za kugu, premda postoje nastojanja da se sačini. Ako bi neko bio izložen zaraženim ljudima ili životinjama, antibiotici bi mogli spriječiti bolest – ako se terapija započne smjesta.

Bakterije kuga raspršene u zrak mogu preživjeti manje od jednog sata. Uništava ih sunčeva svjetlost, toplina i suhoća. Rizik od zaraze može se također umanjiti ako bi skinuli odjeću i istuširali se za prvog sata nakon izlaganja. Međutim, još uvijek bi trebalo uzeti antibiotike kao preventivnu mjeru.

Može li se liječiti?

Svi oblici kuge mogu se liječiti antibioticima. Međutim, ljudi s plućnom kugom moraju se liječiti unutar 24 sata nakon pojave simptoma. Ako se ne liječe, plućna kuga je gotovo uvijek smrtonosna.

Što činiti ako mislimo da smo bili izloženi kugi?

Ako ste bili izloženi kugi, malo je vjerojatno da biste to znali. Međutim, ako opravdano vjerujete da ste mogli biti izloženi, smjesta se javite svom liječniku. Ako primjetite neku sumnjivu situaciju ili aktivnost u vašoj zajednici – uključujući moguće korištenje klica bolesti kao oružje – alarmirajte svoje lokalne predstavnike zakona.